

દાસ્તા - ૧

ગણિત

વિભાગ પરીક્ષા

સમય - ૨૫ મિનિટ

Answer key

કુલ ગુણ - ૨૦

વિભાગ - A

[10]

- 1) સમીકરણ
- 2) સમીકરણ
- 3) સમાજ (A)
- 4) $\frac{1}{2}$ પાટા X લંબ (A)
- 5) પરધ
- 6) X2
- 7) 25
- 8) વર્તુળની ઘેરા
- 9) 5
- 10) 180°

વિભાગ - B

[16]

11) ΔABC માં, $\angle ABC + \angle ACB + \angle BAC = 180$
 $69^\circ + 31^\circ + \angle BAC = 180$
 $100 + \angle BAC = 180$
 $\angle BAC = 80^\circ$
 $\angle BAC = \angle BDC$ (સમપાશી) 100°
 $\therefore \angle BDC = 80^\circ$

12) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ 'કે' ચતુષ્કોણમાં સામસામેના બાજુઓની લંબને જડસમાંતર રૂપ તરીકે સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ દર્શાવવા.
 સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ : કે ચતુષ્કોણમાં સામસામેના બાજુઓની લંબને જડસમાંતર રૂપ તરીકે સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ દર્શાવવા.

13) $x=1 \Rightarrow x=1$ $P(x) = x^2 + x + k$
 $P(1) = 0$
 $\therefore (1)^2 + 1 + k = 0$
 $\therefore 1 + 1 + k = 0$
 $\therefore 2 + k = 0$
 $\therefore k = -2$
 સમજાવો

$(3-2x)(3+2x)$ $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$
 $(3^2 - (2x)^2)$
 $9 - 4x^2$

14) ઘસોરે ચતુષ્કોણ ABCD છે.
 $\angle A : \angle B : \angle C : \angle D = 3 : 5 : 9 : 13$ છે.
 ચતુષ્કોણની સરવાળી $9 + 1 + 3 + 13 = 30$.

द्वितीय मिति 25119 मिति
 $LD = 13$

$$\angle D = \frac{13}{30} \times 360^\circ = 13 \times 12 = 156^\circ$$

$$\boxed{\angle D = 156^\circ}$$

15) $\angle AOC = \angle AOB + \angle BOC$ (अभिकर्ण मिति)

$$\angle AOC = 60 + 30$$

$$\angle AOC = 90^\circ$$

ज्ञा $2\angle ADC = \angle AOC$ (10.5 मिति)

$$\angle ADC = \frac{1}{2} \times 90^\circ$$

$$\boxed{\angle ADC = 45^\circ}$$

16)

$$\frac{8\sqrt{5}}{2\sqrt{3}} = \frac{4 \times 8 \sqrt{3} \times \sqrt{5}}{2 \times \sqrt{3}} = 4\sqrt{5}$$

अथवा

$$(\sqrt{3} + \sqrt{7})^2 = (\sqrt{3})^2 + 2\sqrt{3}(\sqrt{7}) + (\sqrt{7})^2$$

$$= 3 + 2\sqrt{21} + 7$$

$$= 10 + 2\sqrt{21}$$

17)

$\triangle ABC$ मी $AB = AC$
 $\angle C = \angle B$ (7.2 मिति)

$\triangle ABC$ मी $\angle A + \angle B + \angle C = 180$

$$\therefore 90 + \angle B + \angle C = 180 \text{ (मस } \angle B = \angle C)$$

$$\therefore 2\angle B = 90$$

$$\angle B = 45 \text{ अथवा } \angle C = 45^\circ$$

18)

द्वितीय मिति 25119 मिति अथवा
 25119 मिति 25119 मिति

अथवा $\triangle ABC$ मी DC ने अंगुलीत मिति
 AE अथवा AD ने अंगुलीत मिति (7.2 मिति)

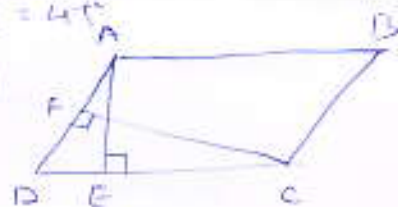
$$\text{अथ } \triangle ABE \sim \triangle ADC \text{ (मिति 7.2 मिति)}$$

$$\therefore AB \times AE = AD \times DC \text{ (} AB = DC)$$

$$\therefore 16 \times 8 = AD \times 10$$

$$AD = \frac{16 \times 8}{10} = \frac{128}{10} = 12.8 \text{ मिति}$$

$$\boxed{\text{अथवा}}$$

$$\text{अथ } \triangle ABC \sim \triangle EBC$$

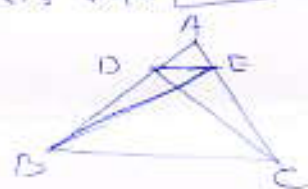
अथवा $\triangle ABC \sim \triangle EBC$

मिति 7.2 मिति अथवा $\triangle ABC$ मी DE मिति 7.2 मिति

$\therefore \triangle ABC$ अथवा $\triangle EBC$ मी समान मिति मिति मिति मिति

$$DE \parallel BC \text{ मिति}$$

$$\boxed{\text{मिति 7.2 मिति}}$$

19) P मिति मिति AB मिति मिति मिति

मिति मिति PM मिति मिति AB मिति मिति मिति मिति

मिति AB मिति मिति मिति मिति मिति

$$\triangle PMN \text{ मी } \angle M = 90^\circ$$

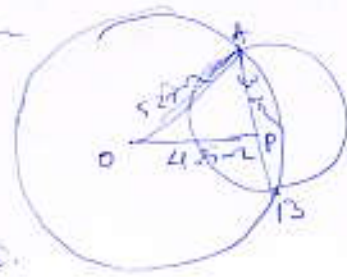
$\therefore \angle N = 90^\circ$, $\triangle PMN$ માં $\angle N < \angle M$
 $PM < PN$

રૂબીની બહારના ભાગમાં રૂબી પર દોરેલ લંબ રૂબીમાં રૂબીની માત્ર રૂબીમાંથી

૨૦) આકૃતિમાં AB એ બંને વર્તુળોનો સમીપ

બંધ છે. $OP = 4$ સેમી છે.
 $OA = 5$ અને $PA = 3$
 $\triangle OAP$ માં $OP^2 + AP^2 = OA^2$ માટે.
 ચાલો $\angle OPA$ શરૂ કરીએ.

$\circ$ કેટલાક વર્તુળોમાં OP એ બંને AB નો સમીપ છે.
 OP એ AB ને $\perp$ મારે છે.

$AB = 2PA = 2 \times 3 = 6$ સેમી

સાબી

$\circ$ કેટલાક વર્તુળોનો બંધ AB અને રૂબી PA સમીપ છે.

$\therefore \triangle PAB$ માં $PA = PB = AB$
 માટે $\triangle$ સમબાજ છે.
 $\angle APB = 60^\circ$

$\angle AYB = \angle APB$ માટે (10.8)

$\angle AYB = \frac{1}{2} \angle APB = 30^\circ$

ચાલો $\angle X$ અને $\angle Y$ શરૂ કરીએ $\angle X + \angle Y = 180$ (10.11)

$\angle X + 30 = 180$
 $\angle X = 150^\circ$

૨૨) $\sqrt{3}$ સમીપ રૂબી પર દોરો.

૨૧) $\triangle PRT$ માં

$\angle RPT + \angle PRT + \angle PTR = 180$

$95 + 40 + \angle PTR = 180$

$\angle PTR = 45^\circ$

પર $\vec{PR}$ અને $\vec{RS}$ + $\vec{RS}$ પર $\perp$ છે.

$\therefore \angle STR = \angle PTR$ (અભિસર).

$\angle STR = 45$.

$\triangle STR$ માં $\angle TSR + \angle STR + \angle SRT = 180$

$75 + 45 + \angle SRT = 180$

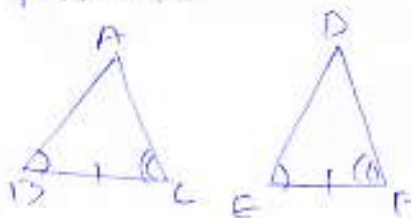
$\angle SRT = 60^\circ$

ઉદાહરણ - 1

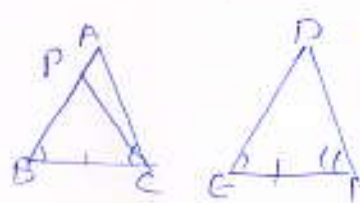
૨૩) સૂત્ર : $\triangle ABC$ અને $\triangle DEF$ માં $\angle B = \angle E$ અને $\angle C = \angle F$ અને
 $BC = EF$

ચાલો $\triangle ABC \cong \triangle DEF$

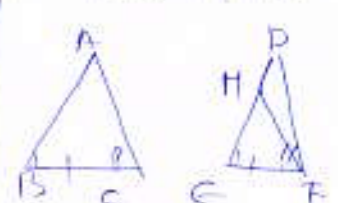
પરિણામ (i)

પરિણામ (ii)

પરિણામ (iii)

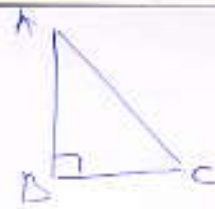

23)

અમલ

$\triangle ABC$ માં $\angle B$ કોણસૂચક છે.
 $\angle B = 90^\circ$ અને AC ધાર છે.

$\therefore \angle A + \angle B + \angle C = 180^\circ$
 $\angle A + \angle C = 90^\circ$

જોને પૂરકા અંગેના માત્ર એક રીપે તેમજ સરખાવો વડે
 રૂપાંતરી જાંને ના માત્ર $\angle B$ જાંને જાના છે,
 આથી $\angle A < \angle B$ અને $\angle C < \angle B$

$\therefore AC$ એ ધારીતી જાંને યાંત્રુઓ જાંને મારી યાંત્રુ છે.

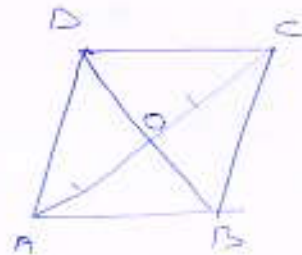
24) રમળા

- $\overline{QR}$ રમળાને 6 સેમી લંબાઈનો $\overline{QR}$ દારો.
- જા $\overline{QR}$ જાસે $\overline{QR}$ ની રમળા જાંને, જાંને $\angle PQR = 60^\circ$ માં.
- સિડા $\overline{QR}$ ને $\overline{QR}$ નરદ લખાવલ $\overline{QR}$ રમળા, તેજાપર $\overline{RS} = 2$ સેમી.
- $\overline{RS}$ રમળા તેજે લખ રૂપાંતરી દારો, જે $\overline{QR}$ ને P મો છે દે રૂપાંતરી PR દારો.

25)

$AB = BC = CD = DA$

$\triangle AOD$ અને $\triangle COD$ માં
 $OA = OC$
 $OD = OD$ (સામાન્ય યાંત્રુ)
 $AD = CD$

$\therefore \triangle AOD \cong \triangle COD$ (સામાન્ય સંગતી)
 $\angle AOD = \angle COD$ (સંગત સંગતીઓ સંગત યાંત્રુ)
 પણ $\angle AOD + \angle COD = 180^\circ$ (સંગત સંગતી-સંગતી)
 $2\angle AOD = 180^\circ$
 $\angle AOD = 90^\circ$

$\therefore$ રા.બા સંગતીઓમાં સિડાઈ પડાવલ તેજ છે.

સરદાર વાલજીભાઈ પટેલ-ગાંધીજી, પેળાવાડી
 સરમ સી.બી.સી.
 યુ.સી.
 દારિડા - ૯
 યાંત્રુ - ગાંધીજી